

Bà tôi mất sớm vì lâm trọng bệnh. Cha tôi đi bôn đởi kháng chiến chống Pháp, làm quân báo trung đoàn 18, trong một lần đi đởi u tra tình hình đồn Phú Hoà (Lộc Thu, Quảng Bình) bị địch phục kích và hy sinh. Năm đó, tôi mới lên ba tuổi, mẹ tôi đã xin phép ông đi theo người đàn ông khác. Ông nuôi tôi từ đó.

Suốt ngày ông cặm cũi ngoài vườn, nhiều lúc thâm vào đêm. Tôi là niềm an ủi lớn nhất của ông, còn có niềm vui vì ông nuôi là con chim cu gáy. Ông đem con chim này về nuôi qua hai mùa lúa mà nó thu hoạch tốt và cách dạy của ông tốt. Ban mai mất trí nhớ hể rằng nó đã "gù gù" tiếng như nhai gạo người khác dạy. Nhưng buổi ông đi vắng, tôi bắt thóc gạo cho nó nhai nó chỉ đứng nhìn như có ý chờ đợi và không chịu ăn. Đến lúc ông về nó về gáy giòn giã về ăn ngủc đều liên tục như chào mừng rồi đứng đợi như ăn từng hạt. Nhà có lúc thiếu gạo, nhưng đừng vì vậy mà ông bao giờ cũng có bắt thóc, mảy lông hạt vắng học đều xanh. Ngày mùa ông đi hót thóc rỗng, đãi sạch đất, còn lại như hạt chắc, vàng. Ông bỏ loại chim cu rỗng sành ăn, hạt thóc lép không bao giờ nó đất vào.

Ông chăm chim cu có khi quên cặm bữa ăn nhất là vào mùa lúa chín, đều, vắng nhà hạt, chim cu tất các nơi bay về dạy dạy, ăn no là chúng liếng vòng rồi sà xuống vườn của ông. Chúng gù nhau từng đôi, hoặc đánh nhau vì tranh mất con mái. Ông tôi huấn luyện cho con cu gáy "gọi báo" rồi đi u nghe, tiếng gáy của nó cất lên phân biệt rõ: tiếng gọi chim cái thì thâm trầm, âm thanh như liến nhau như gạo, như mảy tha thớt, tiếng thách thức với tình địch thì cao, khốc tiếng đôi "cúc cù, cúc cù" ra vẻ kiêu kì, với ông tôi nó như là vô giá. Có người xa bên mua đến 20 thúng thóc nhưng ông "thà chịu mất lòng chứ không để chim cu". Tôi hiểu không phải ông nuôi cao độ gì, mà vì con chim đã thành bạn tri kỉ, tri âm với ông, đem lại cho ông cái thú vui hiếm có. Ông sắp xếp cho tôi được học hành và giúp việc trong nhà thành nề nếp. Cho công việc với chim cu thì ông không dạy cho - "Chim tôi cá nhân mà cháu!". Người đi có câu: "Cu ăn cu báo cu đi, ca ăn ca với dì hôm mai" đó thôi (ca là gà theo tiếng địa phương quê tôi).

Ông nói với là để khuyên tôi đừng theo chim chóc mà sao hằng việc học hành, chứ ông thì đã nuôi lòng với với con chim cu, đâu phải nuôi nó không có ích.

Mất vinh dự đến với ông cháu tôi, khi tôi học hết cấp I thì cấp trên cho đi học trường thi sinh quân khu theo tiêu chuẩn con liệt sĩ. Khó nói niềm vui lớn như buồn gì trong tình cảm ông cháu tôi. Ông ôm tôi suốt đêm, xoa đều, sờ lưng, nắm tay tôi, rồi ông bỏ:

- Bình này, cháu gạo học cấp, rèn luyện cho kịp bạn bè, nghe nói thi sinh quân là cấp thành vật vật lớn đó.

Ông tôi và con cu gáy

Virtuosi Administrator

Thứ hai, 11 Tháng 8 2008 09:19 - Liên lạc nhân từ của tôi Thứ tư, 09 Tháng 6 2010 22:44

- Ông nói gì, cháu đi xa, cháu lo ông buồn thôi. Hay là ông nói với xã mà tị nạnh để cháu có thể về nhà. Ý muốn của ông xã cũng như tiên mà.

- Đương nghĩ vậy, cháu cõ đi cho mát vong linh cha cháu. Ông còn kho, có con cu gáy, có mnh vñ n là ông không còn thì giđ mà buñ đâu...

Hai năm thò m tho t trôi qua. M t đ a b n thân tr c cùng h c tr ng v i tôi báo tin ông b m n ng, tôi đ c phép v thăm. Tôi nâng cánh c a ti p b c vào nhà th y ông nh cây c i khô ng i góc gi ng. Bao n i ni m th ng dâng lên, tôi r ng r ng nhòa n c m t và run lên vì phút giây quá xúc đ ng, còn vì s ông gi n. Nh ng không, ông nh kho ra, ng i d y k vi c nhà rành rĩ. R i ông ch cho tôi nh ng ai đã giúp đ , chăm sóc ông th i gian qua đ mà đi thăm mà c m n. H i lâu, tôi m i h i v con cu gáy, ông không nói gì, ch d d m nhìn ra c a... Đ a b n tôi g n nhà, cho bi t c n k : "Th ng Sa, cùng l p v i tôi tr c đây, vì ch i b i quá đáng b k lu t r i b h c, m y l n đ n g ông đ i con kh u c a nó l y cu gáy, ông không nghe. Ông b o: "Con cu y là c a th ng Bình, nó đi b đ i, ông nuôi đ nay mai nó v là giao ph n nó, không th giao cho ai đ c". Th r i, tu n sau cu gáy b ng bi n m t vào m t đêm m a. V ng chim cu, nh cái n t hi m hoi, nh ti ng gáy huy n di u c a nó, ông th th n h t quanh v n r i ra đ ng, h t xóm này đ n xóm khác, sang các làng bên c nh nh c tìm ra, l ng nghe đ đâu có ti ng con chim cu, nh ng vô v ng...". Không hi u có ph i vì th mà ông bu n r i phát m hay không. Tôi th y day d t, ân h n vì s thi u v ng c a mình th i gian qua, c ch y ch a, chăm sóc ông cùng v i s giúp đ c a bà con xung quanh, nh ng r i ông không i v i tôi đ c n a...

Tôi cảm lòng, cậu vượt qua núi mịt mịt mát chảnh a tưng có đờ tiệp tưng ra đi theo con đường bình
nghiệp. Mất lộ nỏ thăm quê, tôi đến mả viếng hòng hòng ông nỏ, bỗng nhiên thấy có đôi cu
gáy đang nhót ăn nhòng hót cườ trên nỏ mả xanh. Chúng nó nhìn tôi ngớ ngác, đôi cánh chập
chờn nhò muỗn bay, lỏ nhò muỗn ỏ, đờ chỏ mả tít hiu nào đó ỏ con ngỏ ỏ.

- Không cu gáy ọi, ta biết chim muôn tìm vớ vớ đi t quê ta, vớ i bôn cũ, nhng ta không muôn chim trong cõnh "chim lũng cá chũ" nũa. Hãy vui vớ y lũa đôi vớ i trũ i cao, gió lũng, sũng nguyên bôn năng muôn thu cũa loài chim muông vớ i ngàn xanh cây cũa, vớ i khí hũu đi t trũ i thoảng đãng... Và trong giây phút hoài niẽm thiẽng liẽng, tôi nghe vãng vũng có tiẽng con chim cu ọ đầu đó gũ i bôn nhũ ngày nào ọ vớ i n ông...

Ông tôi và con cu gáy

Viết bởi Administrator

Thứ hai, 11 Tháng 8 2008 09:19 - Lần cập nhật cuối: Thứ tư, 09 Tháng 6 2010 22:44

Trở về thóc thèi, tôi nhìn ra bây giờ tìm được con cu gáy là hiếm. Rồi gòn đã bị phá hết, các hồ làng chim đã bay biến đi tìm đâu đâu, các vượn cây mồi lập lại chĩa đầu sắc mồi gọi chúng trở về được. Họ nũa, nếu có con nào dúi dúi xuýt hiên thì cũng bị các tay súng hời, giàn ná cao su tìm diệt. Thay cho những sợi gi đã từng là bện của đường quê. Nếu ông nũa tôi mà biết được thóc cónh "tan tác chim muông" như bây giờ thì ối xa xăm kia, chắc ông cũng ngoài ngoài đi sưu tiếc về con cu gáy của mình ngày nào...

Nguyễn Văn Hiệp

Theo thegioitrongta